

Εγώ, εσύ, ο άλλος, αρνηθηκαμε το Θεό

/ [Πεμπτουσία](#)

image not found or type unknown

Είναι ισχυρή αλήθεια ότι τα αίτια της κρίσης έχουν την αναγωγή τους στην πνευματική κατάσταση του ανθρώπου. Είναι πνευματικά και αφορούν τον τρόπο με τον οποίο ο ίδιος εδώ και χρόνια αντιμετώπιζε τις καθημερινές καταστάσεις στη ζωή του, με τον τρόπο που αντιμετώπιζε τον συνάνθρωπο του, αλλά και με την δυνατότητα που έδινε στον εαυτό του να γίνει πνευματικός άνθρωπος ή μη.

Στον άγιο χώρο της Εκκλησίας τίποτε δεν είναι δεδομένο. Όλα είναι μεταβαλλόμενα και πάντα ο Θεός δίνει στο δημιούργημα Του τη δυνατότητα να επιστρέψει στην όντως αγάπη της αληθινής ζωής, όσες φορές κι αν εκείνο απομακρυνθεί από Εκείνον. Η μόνη υπαρξιακή κατάσταση οντολογικής μεταστροφής που δύναται ακέραια να αλλάξει κάθε σκέψη από τη σύλληψη της έως την σάρκωση της, είναι η μετάνοια. Δεν είναι εύκολο εγχείρημα. Δεν είναι όμως και αδύνατο. Αδύναμη προβάλλει η ανθρώπινη φύση. Και είναι αδύναμη διότι η τρεπτότητα της ως απόρροια της δοθείσης από τον Θεό ελευθερία είναι σημάδι μιας χρήσης. Χρήσης μη αγαθής όταν απομακρύνεται από την πηγή της ζωής που είναι ο Τριαδικός Θεός.

Ολόκληρη η ζωή και εμπειρία της αγίας μας Εκκλησίας, τα θεία νάματα των θεοφόρων της Πατέρων και οι αγώνες των ασκητών της ερήμου, της νήψης, της άσκησης και της προσευχής απέδωσαν καρπούς γλυκείς γιατί είχαν μόνο μία βάση ως αρχή και τέλος, τη μετάνοια. Και γίνεται σαφής ο λόγος του αγίου Κυρίλλου Ιεροσολύμων, όταν προσθέτει πως «η μετάνοια είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της πνευματικής ζωής».

Είναι άλλο όμως η μετάνοια και άλλο η μεταμέλεια. Ο Ιούδας μεταμέλησε («τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδιδὼς αὐτὸν ὅτι κατεκρίθη, μεταμεληθεὶς ἀπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσι»), δεν μετανόησε. Η απόσταση από τη μία κατάσταση στην άλλη είναι και μικρή και συνάμα μεγάλη. Τις περισσότερες φορές είναι μεγάλη. Δεν υπάρχει επίγνωση, αυτογνωσία. Απεναντίας υπάρχει συσκότιση του νου και ο άνθρωπος που αντιλαμβάνεται την αμαρτία, το λάθος, την αδικία, σπεύδει βιαστικά κι επιπόλαια να δηλώσει μετανοημένος. Όμως είναι πάντοτε μετάνοια η κατάσταση αυτή ή μεταμέλεια; Η μετάνοια είναι κάτι βαθύτερο, πιο συνειδησιακό, πιο αληθινό, μία ενδόμυχη ανακάλυψη στον έσω εαυτό του ανθρώπου.

Εκεί ο καθένας γνωρίζει για τον ίδιο του τον εαυτό ποιο είναι το πνευματικό αγκάθι και με τη δική του θέληση ξεκινά μία λεπτή εγχειρητική προσπάθεια ώστε η νόσος να ιαθεί και το αγκάθι της ψυχής όχι να ξεριζωθεί, αλλά να μεταμορφωθεί. Χρειάζεται προσοχή γιατί πολλές φορές ο άνθρωπος θεωρεί και

δείχνει ότι μετανόησε για κάτι, στην ουσία όμως απλά μεταμέλησε. Η μετάνοια είναι το πέραν της μεταμέλειας, η αναγνώριση της αμαρτίας και η προσπάθεια για ίαση της. Έχω την αίσθηση ότι η μετάνοια εμπεριέχει ως αλήθεια, ως επίγνωση, ως κατάσταση, μερικές λέξεις μέσα τις. Οντολογική, συνειδησιακή, εκ βαθέων, ριζική, κινούμενη προς τη θεά του αγαθού.

Ο Θεός ποτέ δεν αρνείται την επιστροφή. Δεν το αρνήθηκε σε ολόκληρη την ιστορία του Ισραήλ, στον άσωτο υιό, στον αμαρτωλό, στην πόρνη, στον εγωιστή, στους άσωτους που αγίασαν, στους αναρχικούς της ζωής που μετανόησαν. Έτσι δίνει πάντα τη θεία χάρη Του. Αυτή την δίνει ο Κύριος μέσα από τη θέληση όμως του ανθρώπου να παλέψει στον αόρατο πνευματικό αγώνα. Ενάντια σε εχθρούς που δεν είναι ορατοί, αλλά νυχθημερόν πάσχουν να δελεάσουν την ανθρώπινη ψυχή και να την κατακτήσουν. Να τι αναφέρει σχετικά ο άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης: *«Όταν ελαττούται η χάρις εις την ψυχήν, τότε πάλιν αρχίζει αυτή να εκζητή το έλεος του Κυρίου. Ταράττεται η ψυχή από την τυραννίαν των κακών λογισμών και επικαλείται την προστασίαν του Θεού, του Πλαστού της, και ικετεύει να δώση εις αυτήν πνεύμα ταπεινώσεως διά να μη εγκαταλείψη αυτήν η χάρις της αδιαλείπτου α-γάπης του Ουρανίου Πατρός».*

Η θεία χάρη που δεν είναι ποτέ δεδομένη και απόρροια των κτιστών ενεργειών μας (βούλησης, θέλησης, προσπάθειας κ.ο.κ.) είναι φως άκτιστης παρουσίας της αγάπης του Τριαδικού Θεού στη ζωή μας. Αλλά ποτέ δεδομένο. Φιλοσοφούμενο και βιωμένο ως άκτιστη παρουσία στη φθαρτή κτιστότητα. Κι αυτό χάριν ελέους Θεού. Τίποτε και ποτέ δεν επιτυγχάνεται, δεν αποκτάται και δεν βιώνεται χωρίς το έλεος του Θεού.

[Συνεχίζεται]